

met; havde man taget dette med i Bemærkningerne eller i selve Forslaget f. Eks. i Parentes, vilde det have skadet Overskueligheden, og Overskuelighed har været en af de Ting, som Udvalget allermest har ønsket at fremme i denne Forretningsorden. Det er Forretningsordensforslagets Fortrin. Derimod har det ikke været Udvalgets Ærgerrighed, at alle Huller eller Mangler, som maatte kunne opstaa under Tingets Arbejde, paa Forhaand skulde være udfyldte. Saa naive var ingen af os, tværtimod kan man sige, at den systematiske Spidsfindighed, som udkræves dertil, har ligget os fuldkommen fjernt. Man har lige modsat ønsket at sikre netop saa megen ydre Form for Folketingets daglige Liv, som er ubetinget nødvendig for en parlamentarisk Forsamling; men i øvrigt at gøre Forretningsordenen saa bøjelig med Hensyn til dens Indhold og saa lidt snærende og stiv som vel muligt, for at det Liv, den omslutter, i Overensstemmelse med dette Tings allerbedste Traditioner kan føres saa frit som muligt.

Paa et enkelt Punkt er der tilsyneladende øvet nogen Rigorisme, idet man vil tvinge enhver Taler, ogsaa for de korte Bemærkninger, op paa Talerstolen. Det er et af de Punkter, hvor Forretningsordensudvalgets Medlemmer har haft sværest ved at falde til Ro og allersænt er faldet til Ro, og man har ogsaa, efter at Forslaget er blevet fremlagt, hørt Røster her, som viser, at Medlemmerne heller ikke er faldet til Ro med Hensyn til dette Punkt, og endnu i dette Øjeblik ved ingen, hvorledes Forhandlingen og Afstemningen i saa Henseende vil gaa, men Udvalget har altsaa ment, hvad jeg senere skal komme til i rette Sammenhæng, at det vil være til Fremme for Tingets Arbejde.

Jeg skal kun ganske kort gennemgaa de enkelte Bestemmelser. Tal, som er ændrede, eller Bestemmelser som den, at man fører Valgbøgerne ind, og lignende Formaliteter skal jeg overhovedet ikke dvæle ved, jeg skal kun omtale de enkelte Bestemmelser, som har noget Realitetsindhold. Med Formandens Tilladelse vil jeg gøre opmærksom paa, at der er indløbet to Trykfejl, som jeg vil anmode om, at Bureauet maa rette, uden at der stilles formelle Ændringsforslag. I andet Stykke af Ændringsforslaget til § 5: „Er heller ingen af Sekretarerne til Stede, ledes Mødet af det efter Aar ældste af Tingets Medlemmer“, skal indskydes „tilstedeværende“ efter „ældste“, og endvidere skal i Ændringsforslaget til § 8 Ordene „1ste

Stykke, 2den Linie“ ændres til „1ste Stykke, 10de Linie“. Dette har jeg allerede paa Forhaand tilladt mig at meddele Folketingssekretæren for at undgaa formelle Ændringsforslag.

Formanden: Disse Rettelser skal blive foretaget.

Ordføreren (Ivar Berendsen): Et langt eller rettere flere Ændringsforslag er indført angaaende den Maade, hvorpaa Gyldigheden af de foretagne Valg drøftes og afgøres af Tinget i Overensstemmelse med, hvad der skete i Begyndelsen af denne Rigsdagssamling, hvilket viste sig brugbart. Der er indført Lodtrækning ved Stemmeligbed og saa vidt muligt danske Betegnelser. Jeg tror, at jeg paa Udvalgets Vegne tør sige, at ifald nogen kunde finde et godt dansk Ord for de valgte Sekretærer, vilde det blive mødt med megen Tilfredshed. Der er gjort overmaade mange Forsøg i saa Henseende indenfor Udvalget; vi har ikke kunnet finde noget fuldstændig dækkende Ord derfor, men det kunde jo være, at nogle af Medlemmerne kunde finde det. Der er indføjet den udtrykkelige Regel, at ikke anerkendte Medlemmer kun kan deltage i Forhandlingen under den almindelige Prøvelse af Valgene, indtil deres eget Valg enten er forkastet eller godkendt, men hverken kan sidde i Udvalg eller deltage i andre Forhandlinger. Det er i Overensstemmelse med den Skik, vi altid har haft her i Tinget, men man har ment det rigtigt udtrykkeligt at bemærke det.

Den første virkelige reelle Forandring — og en af de vigtige —, der er foreslaaet, er den, at Formanden for Fremtiden skal have Stemmeret. Det er noget, som delvis er en Følge af Forholdstalsvalgmaadens Indførelse. Selv om der kommer et ret fast Flertal i Folketinget ogsaa paa denne Maade, vil Flertallet let være saa vekslende og lille, at Formandens Stemme vil kunne gøre Udslaget, og dette vil atter medføre, at Partierne vil vægre eller trykke sig ved at lade Formanden udse blandt deres Medlemmer, hvis de derved mister den Form for et parlamentarisk Flertal, de ellers vilde have. Dette menes ikke at være parlamentarisk rigtigt, og derfor foreslaas det, at Formanden skal have Stemmeret. Man har ment det heldigst, hvis alle Formændene, baade Formændene og Næstformændene, under ganske ekstraordinære Situationer skulde være forhindrede i at